

Οι Αξίες ζουν κι αν τ' αξιώματα χαθούν.

/ Γενικά

Φωτο:veehd.com

Άνοικτὰ Ἐπιστολὴ

πρὸς τὸν πρῶην Ὑπουργὸ Ἐθνικῆς Ἀμύνης,

κ. Φῶτο Φωτίου

Ἀγαπητέ μου ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

καὶ ἀξιότιμε καὶ ἐντιμότατε κ. Ὑπουργέ,

Οἱ ἀξίες πὺ κρύβουμε μέσα στὶς ψυχές μας εἶναι διαχρονικές. Εἶναι οἱ πολῦτιμοι μαργαρίτες πὺ ὅσο πὺ πολυεδρικές εἶναι τόσο περισσότερη Ἀξία μᾶς προσδίδουν στὶς τράπεζες τῶν ἀνθρώπων, ὅλων μας πὺ θέλουμε νὰ μετροῦμε τὶς «ἀξίες» μὲ μέτρα καὶ σταθμὰ ἀντικειμενικά. Καὶ ἐσύ, ἀγαπητέ μου κ. Ὑπουργέ, σοῦ γράφω μὲ τὸ θάρρος τῆς πνευματικῆς μας συγγενείας μέσω τοῦ μακαριστοῦ μας Γέροντος, τοῦ οὐρανοπολίτη Γέροντος Γαβριήλ, τὸν ὁποῖον ἐτίμησες καὶ ὅσο ζοῦσε καὶ μετὰ τὴν κοίμησή του, μὲ τὰ μέστα εὐγνωμοσύνης λόγια σου, εἶσαι μὴ πνευματικὴ «Ἀξία» ἀδαπάνητη.

Σήμερα οἱ πράξεις τῶν ἐπωνύμων δὲν συνταυτίζονται μὲ τὰ λόγια τους. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τῆς ἐπιφανείας στὸ κοινωνικὸ γίνεσθαι δὲν βρίσκουν «τὴν πρᾶξιν εἰς θεωρίας ἐπίβασιν», γι' αὐτὸ καὶ ὁ λαὸς δὲν τοὺς πιστεύει καὶ δὲν τοὺς ἀκολουθεῖ. Δὲν ἀποτελοῦν αὐτοὶ «πρότυπα πρὸς μίμησην» τῶν νεωτέρων, γιατί δὲν ἐμφοροῦνται ἀπὸ ἥθος καὶ γνήσιες χριστιανικὲς ἀρχές. Ἐπιδιώκουν ἀξιώματα καὶ ἀναρρίχηση σὲ ὑψηλὲς κοινωνικὲς, πολιτικὲς καὶ πολιτειακὲς θέσεις, χωρὶς οἱ ἴδιοι

νὰ ἀποτελοῦν ἀξίες. Λησμονοῦν ὅτι ἡ ἀξία στοὺς κυβερνητὲς, στοὺς καθηγητὲς, στοὺς ἡγέτες, στοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἄνδρες, στοὺς δικαστικούς, στοὺς στρατιωτικοὺς καὶ γενικὰ στὴν ἡγεσία τοῦ κοινωνικοῦ ἱστοῦ, αὐτῶν ποὺ ἐπιδιώκουν ἀξιώματα γιὰ νὰ κρύψουν τὴν ἀπαξία τους καὶ θέλουν νὰ δίνουν τὸ παράδειγμα καὶ νὰ παιδαγωγοῦν τὸ λαό, εἶναι πολὺ περιορισμένη. Δὲν ὑπάρχουν φωτεινοὶ ἀστέρες νὰ φωτίζουν τὴ σκοτεινιά τοῦ κόσμου, νὰ δίνουν τὸ καλὸ παράδειγμα, νὰ εἶναι ἠθικοί, τίμιοι, ἀνιδιοτελεῖς, προσφερόμενοι στὴν ὑπηρεσία τοῦ πλησίον, διάκονοι καὶ ὑπηρέτες τῶν πολλῶν. Καὶ Ὑπουργὸς σημαίνει διακονητὴς τοῦ λαοῦ, ποὺ δὲν ζητεῖ περισσότερα, ἀπ’ ὅσα προσφέρει· ποὺ νοιώθει τὴν εὐεργετική του διακονία ὡς ἀνάσσα ζωῆς, γιὰ νὰ διακονεῖ μὲ ὅλη του τὴν ψυχὴ χωρὶς διάκριση τοὺς γύρω του· ποὺ ἀντηχοῦν στὰ αὐτιά του τὰ λόγια τῆς ὑποποιοῦ ταπεινώσεως τοῦ Κυρίου μας: «Οὐκ ἦλθον διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι» (Ματθ. κ’ 28).

Εἶχαμε καὶ ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ τὴν παρουσία σου κ. Ὑπουργέ μας. Τόσα χρόνια ποὺ ἡ ἠθικὴ ἔπαιρνε τὸν κατήφορο, τόσα χρόνια ποὺ βλέπαμε τὶς ἠθικὲς ἀξίες νὰ ἀπαξιοῦνται τὴν μία πίσω ἀπὸ τὴν ἄλλην, τόσα χρόνια ποὺ ἡ διαφθορὰ τῶν συνειδήσεων γινόταν ὁρατὴ ἀπὸ ὅλους μας καὶ βλέπαμε νὰ δίνει ἀξίες καὶ ἀξιώματα σὲ ἀνάξιους, ἐνῶ ταυτόχρονα ἀπαξίωνε τὸν κοινωνικὸ ἱστό, ἐμεῖς ἀδιαφοροῦσαμε καὶ μάλιστα δικαιολογούσαμε τὴν ἀδιαφορία μας μέ, ἀλλοίμονο, τὰ λόγια τοῦ Κυρίου μας: «Πονηροὶ καὶ γόητες προκόψωσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον» (Β’ Τιμ. γ’ 13). Ἐμεῖς θεωρούσαμε ὅτι εἴμαστε οἱ καλοὶ καὶ ἄλλοι εἶναι οἱ κακοί, αὐτοὶ ποὺ μὲ πονηριὲς προκόβουν καὶ καταδυναστεύουν τὸν κόσμο. Αὐτὸ εἶναι πλάνη, δὲν εἶναι ἀλήθεια. Εἶναι πλάνη καὶ μάλιστα μεγάλη, γιατί ἀδιαφοροῦσαμε καὶ γιατί μεταθέταμε τὶς εὐθύνες στοὺς ἄλλους νίπτοντες ὡς Πόντιοι Πιλάτοι τὰ χέρια μας. Ὅμως ἡ ἀδιαφορία ὅλων μας εἶναι αὕτὴ ποὺ μᾶς ἔφθασε στὸ κατώφλι τῆς παρακμῆς. Ἡ ἠθικὴ κρίση εἶχε καὶ ἀκόμη ἔχει παρασύρει καὶ ἐμᾶς καὶ μᾶς στριφογυρίζει στὴν ἀνεμοζάλη τῆς ἀπαξίας, τοῦ ἐθελοτυφλισμοῦ καὶ τῆς ἀρνήσεως πνευματικῆς ἀντιστάσεως λέγοντας: «ὦχ ἀδελφέ! Ἐγὼ θὰ διορθώσω τὴν κοινωνία»;

Ὁ Γέροντας Γαβριὴλ ὅλα τὰ χρόνια ποὺ φοιτούσαμε κοντά του μᾶς δίδασκε, ἀγαπητὲ κ. Ὑπουργέ μας, ὅτι ἡ χριστιανικὴ ἠθικὴ μᾶς θέλει νὰ εἴμαστε τὸ «ἅλας τῆς γῆς» (Ματθ. ε’ 13), τὸ ὁποῖο ὅταν ὑγρανθεῖ χάνει τὴν ιδιότητά του νὰ νοστιμίζει τὰ φαγητά. Μᾶς θέλει νὰ εἴμαστε «τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Ματθ. ε’ 14), γιὰ νὰ φωτίζουμε μὲ τὶς ἀκτῖνες τοῦ παραδείγματός μας ὅλους τοὺς γύρω μας. Μᾶς θέλει νὰ εἴμαστε «πόλις ἐπάνω ὁρους κειμένη» (Ματθ. ε’ 14), δηλαδὴ νὰ εἴμαστε ὁρατοὶ ἀπὸ ὅλα τὰ σημεία τοῦ ὀρίζοντος καὶ νὰ μᾶς θαυμάζουν, γιὰ τὴν διαφάνεια τῶν ἔργων μας καὶ τὴν καθαρότητα τῶν σκέψεών μας. Ἀλλοίμονο! Ὅλα αὐτὰ τὰ δείχναμε νὰ τὰ εἶχαμε ξεχάσει καὶ δείχναμε νὰ εἴμαστε χλιαροὶ στὴ πίστη,

νὰ εἴμαστε φαρισαῖοι στὴ συμπεριφορά, νὰ εἴμαστε ἀνακόλουθοι στὴν πορεία ζωῆς μας, τόσο ποὺ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος νὰ θέλει νὰ μᾶς ἀποστραφεῖ, «μὴ γένοιτο», νὰ θέλει νὰ μᾶς ἐμέσει, σύμφωνα μὲ τὸ λόγο τῆς Ἀποκαλύψεως: «Οἶδα ὅτι χλιαρὸς εἶ καὶ οὔτε ζεστὸς οὔτε ψυχρὸς, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου» (Ἀποκ. γ´ 16). Ἐσύ, ἀγαπητέ μου κ. Ὑπουργέ, ἦσουν καὶ παραμένεις ἀκραιφνής, καθαρὸς, ἄμεμπτος, Γι' αὐτὸ σε θαυμάζαμε καὶ σε θαυμάζουμε. Τὰ ἠθικὰ ἀναστήματα, ὅπως τὸ δικό σου, μᾶς εἶναι ἀπαραίτητα, γιατί σὺν τοῖς ἄλλοις ἀποτελοῦν καὶ τοὺς φωτεινοὺς μας ὁδοδείκτες στὴν κατάκτηση τῆς ἀρετῆς μέσα ἀπὸ τὴν κοινωνική μας συμπεριφορά.

Ἀγαπητέ μου κ. Ὑπουργέ, ἦσουν καὶ θὰ εἶσαι Ὑπουργὸς στὶς καρδιές μας. Τώρα ποὺ σοῦ γράφω ἔπαυσες νὰ ἔχεις τὸ ἀξίωμα ποὺ σοῦ εἶχε δώσει ἡ πολιτεία καὶ τὰ λόγια μου αὐτὰ δὲν ἀποτελοῦν κολακεῖες, οὔτε μερικοὶ μποροῦν νὰ τὰ ἐκλάβουν ὅτι ἐκφέρονται γιὰ ἰδιοτελεῖς σκοπούς. Ἄλλωστε γνωρίζεις, ὅτι ὅπως καὶ ὁ Γέροντάς μας, ὅλοι ἐμεῖς, τὰ ἀδέλφια σου, θεωροῦμε ὅτι «οὐκ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν» (Ἑβρ. ιγ´ 14) καὶ ὅτι τὸ «πολίτευμα ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει» (Φιλιπ. γ´ 20). Δέξου τα, λοιπόν, ὡς λόγια καρδιάς ἀπὸ εὐγνώμονα ἀδελφό.

Γνωρίζουμε ὅτι εἶχες καὶ ἔχεις συνείδηση τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος τῆς πατρίδας του καὶ εἶχες καὶ ἔχεις ἀγωνία νὰ φανεῖς ἀντάξιός τῶν προγόνων μας. Ποτὲ δὲν ἐπεδίωξες τὰ ἀξιώματα ποὺ κατέλαβες. Σὲ παρομοιάζω μὲ τὸν φιλόπατρι ἥρωα Ναύαρχο Κουντουριώτη, ὁ ὁποῖος στὴ διαθήκη του ἔγραφε: **«Ἐζησα πιστὸς εἰς τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν καὶ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Ἠγάπησα δι' ὅλης τῆς ψυχῆς μου τὴν πατρίδα μου. Κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεών μου καὶ τῇ βοήθειᾳ τοῦ Θεοῦ ἐξετέλεσα τὸ καθήκόν μου. Ἀτενίζω ἡρεμὸς τὴν κρίσιν τῆς ἱστορίας.»** Γι' αὐτὸ καὶ στὸ σύντομο χρόνον τῆς ὑπουργικῆς σου διακονίας σφράγισες μὲ τὴ δική σου ἀξιοπρεπή καὶ ὠφέλιμη παρουσία τὴν ἱστορία τοῦ 21ου αἰώνα.

Μᾶς δίδαξες ὅτι ὅσο ὁ πιστὸς ἄνθρωπος ἐπιθυμεῖ νὰ διατηρήσει μέσα του τὸν «νοητὸ μαργαρίτη» τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, τόσο αὐτὸς αὐξάνει τὴν ἀξία του. Ἀπομακρύνει ὅ,τι στέκεται ἐμπόδιο σὲ αὐτὴν τὴν ἀγάπη. Καταφρονεῖ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, τὰ ὑπάρχοντα, τὰ ἀξιώματα, τὶς κοσμικὲς ἀπολαύσεις, ἐπειδὴ τίποτα δὲν ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀγάπη. Ἡ ἀγάπη κρίνει, σύμφωνα μὲ τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο, τὴ γενναιότητα τοῦ χριστιανοῦ κατὰ τὶς προσπάθειες τοῦ πνευματικοῦ του ἀγώνα. Καὶ ἡ γενναιότητα κρίνεται ἀπὸ τὸν βαθμὸ συνεργίας τοῦ ἀνθρώπου στὸ θεϊκὸ σχέδιο τῆς σωτηρίας του. Γι' αὐτό, διδάσκει ὁ ἅγιος Πατέρας, γενναῖος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ διακρίνεται ὄχι γιὰ τὰ φυσικὰ καὶ ἔμφυτα χαρίσματα ποὺ τοῦ ἔδωσε ὁ Θεός, ἀλλὰ γιὰ τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, τὰ κα- τορθώματα ποὺ

πέτυχε μὲ τοὺς δικούς του κόπους. «Δι’ οἰκείων πόνων» καὶ κυρίως μὲ τὴν ἀνδρεία τῆς ἀγάπης, καὶ ὅχι μὲ θαύματα καὶ σημεῖα, ἀναγνωρίζει ὁ Χριστὸς τοὺς μαθητές Του.

Ἡ ἐκτέλεση τῆς ἐντολῆς τῆς ἀγάπης, ἀφοῦ «πλήρωμα νόμου ἡ ἀγάπη» (Ῥωμ. ιγ’ 10), σὲ χαροποιοῦσε, ἀγαπητέ μου κ. Ὑπουργέ, στὴν ἐκτέλεση τῶν ὑψηλῶν σου καθηκόντων καὶ δὲν ἔπαυσε νὰ σὲ χαροποιεῖ μὲ τὴν ἀπομάκρυνσή σου ἀπὸ αὐτά. Γνωρίζεις ὡς συνειδητὸς Χριστιανός, ὅτι ἡ ἀληθινὴ χαρά, ἡ εὐφροσύνη δὲν ὑπάρχει στὰ ἐξωτερικὰ πράγματα, στὴν καλοπέραση, στὴν ἐνδυμασία, στὰ ἀξιώματα, στὴν πολυτέλεια καὶ στὴν ἐν γένει τρυφηλὴ ζωὴ, γιατί δὲν περνάει στὴν καρδιά, ἀλλὰ εἶναι ἐπιδερμικὴ καὶ μένει στὰ μάτια τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ πραγματικὴ εὐφροσύνη βρίσκεται στὴν καρδιά, στὴ σκέψη ποὺ σκέπτεται τὰ ἄϋλα καὶ ἀσώματα, στὴν καρδιά ποὺ ἀγαπᾷ, ποὺ συγχαίρει στὴ χαρὰ τῶν ἄλλων καὶ συμμετέχει στὴ λύπη τους. Ἐκφραση τῆς εὐφροσύνης αὐτῆς ἀποτελεῖ καὶ ἡ ἀπόδοση τιμῆς στοὺς γύρω μας, ποὺ ἐκπορεύεται ἀπὸ ἀνιδιοτελή, ἀγαπητικὴ καρδιά, ἀπὸ καρδιά ποὺ «χαίρει μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίει μετὰ κλαιόντων» (Ῥωμ. ιβ’ 15).

Μαζί μὲ τὶς εὐχὲς τοῦ Γέροντός μας, ποὺ σὲ βλέπει καὶ χαίρεται γιὰ τὴν ἀρετὴ σου ἀπὸ τὸν οὐρανό, προσθέτω καὶ τὴν δική μου πρὸς τὸ Χριστό μας, Αὐτὸν ποὺ μᾶς θέλει «Ἀξίους» στὴ ζωὴ καὶ ἃς μὴν ἔχουμε ἐπίσημα ἀξιώματα:

Χριστέ μου, δῶσε στὸ Φῶτο ὑγεία παρὰ πλοῦτο, σύνεση παρὰ εὐφυΐα, ἀξία διηνεκῇ παρὰ ἀξιώματα, ἀρετὴ παρὰ γνώση, ἀνοχή παρὰ κοσμικὲς ἐπιτυχίες καὶ ἐπιδόσεις, τάλαντα πολλὰ παρὰ ἐπαίνους, ἐσωτερικὴ κάθαρση παρὰ ἐξωτερικὴ λαμπρότητα καὶ ὑπεροχή, περισυλλογὴ παρὰ τιμὲς καὶ διακρίσεις, αὐτοκυριαρχία παρὰ ἐπιβολή, ἐμβάθυνση καὶ κατανόηση προβλημάτων παρὰ εὐφράδεια καὶ ῥητορία, ἀφάνεια παρὰ ὑπολήψη καὶ ἐκτίμηση, ἐσωτερικὴ γαλήνη παρὰ ὑψηλὲς τρικυμιώδεις θέσεις, ἐλπίδα τῶν μελλόντων παρὰ παροῦσα εὐμάρεια. Τὸ ἀξίζει, Κύριε, γιατί μὲ τὴ συμπεριφορὰ του δοξάζει τὸ ὄνομά Σου καὶ τὴν πατρίδα μας.

Δρ Χαραλάμπης Μ. Μπούσιας,

Μέγας Ὑμνογράφος τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας